

STORTINGET

Innst. 153 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:201 S (2022–2023)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Hege Bae Nyholt og Tobias Drevland Lund om en opptrappingsplan for barnetrygden

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om en justering av barnetrygden for barn mellom 6 og 18 år, til samme nivå som for barn mellom 0 og 6 år.
- Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som hindrer avkortning av andre ytelser som eksempelvis bidragsforskuddet og stønad til beboere i asylmottak mot barnetrygden.
- Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for videre opptrapping av barnetrygden for alle barn.
- Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag som skal sørge for en årlig regulering av barnetrygden, for eksempel ved å knytte barnetrygden til grunnbeløpet.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Ragnhild Male Hartviksen, og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Hammer Hovda, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til representantforslaget om en opptrappingsplan for barnetrygden. Det fremmes fire konkrete forslag.

Forslagsstillerne viser til at konsekvensene for et barn av å vokse opp i en familie med dårlig råd, strekker seg langt ut over både pengemangel i seg selv og barneårene. De viser til Røde-Kors rapporten «Når barn må være voksne», hvor ungdommer forteller om sine opplevelser av å vokse opp i familier med dårlig råd. Ungdommene forteller om å grue seg til å gå på skolen og å leve med voksne bekymringer om økonomi. Rapporten forteller også om en sosialt ekskluderende familiesituasjon hvor barna må stå over skoleturer, bursdager og fritidsaktiviteter.

I representantforslaget vises det til at i 2021 var første året på ett tiår hvor antallet barn som levde i fattigdom, gikk noe ned. Statistisk sentralbyrå peker på blant annet økningen i barnetrygden som utslagsgivende; nedgangen i fattige blant de yngste barna sammenfaller med oppjustering i barnetrygden for den samme gruppen. I 2020 sank også andelen yngre barn i familier med dårlig råd noe, mens andelen eldre barn i familier med dårlig råd økte.

Forslagsstillerne viser også til FNs barnekomites anbefalinger til Norge, om å sette av mer ressurser til bekjempelse av barnefattigdom ved blant annet å øke barnetrygden og justere den i samsvar med lønnsveksten. Forslagsstillerne mener barnetrygden bør være en universell ytelse til alle barn opp til 18 år, og at barnetrygden må justeres i henhold til årlig prisvekst for at ikke den positive tendensen til at en fallende andel barn vokser opp i familier med dårlig råd skal svinne hen.

Forslagsstillerne har merket seg at i tillegg til økningen fra regjeringen for barn under seks år, er det flere partier som i sine alternative forslag til statsbudsjett i det siste har tatt til orde for å øke barnetrygden på forskjellige måter.

Forslagsstillerne understreker at, like mye som et strakstiltak mot den sterke prisveksten i samfunnet, vil det å tverrpolitisk knesette prinsipper for barnetrygden gi utsatte grupper større økonomisk forutsigbarhet over tid. De stiller seg uforstående til at det er dyrere å ha en seksåring enn en sjuåring, og mener derfor det er viktig å heve barnetrygden for barn over seks år slik at alle barn er på samme sats. Forslagsstillerne viser til SIFOs referansebudsjett som viser at barn blir dyrere med alderen og poengterer at det bør resultere i at barnetrygden økes for de eldste barna, ikke at det kuttes til de yngste.

Komiteen viser til at det ikke ble avholdt egen høring i forbindelse med dette representantforslaget, da behandlingen ble lagt parallelt med behandlingen av Prop. 1 S (2023–2024) Statsbudsjettet 2024. Under høringen om statsbudsjettet kom det innspill som omhandlet barnetrygden fra flere høringsinstanser. Flere av disse pekte på forskjellen i barnetrygd mellom barn over og under seks år og at det ikke er billigere å ha store barn. Det ble også pekt på barnetrygdens viktige funksjon for familier med dårlig råd og behovet for økte satser for å opprettholde barnetrygdens betydning som en signifikant økonomisk støtte for familiene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til svarbrev til komiteen av 12. oktober 2023 fra barne- og familieminister Kjersti Toppe hvor hun redegjør for at regjeringa har gjort flere viktige prioriteringer for å styrke det økonomiske handlingsrommet i barnefamilier med lave inntekter. Blant annet med å senke maksimalprisene i barnehagen først med 315 kroner fra 1. januar 2023 og innføring av gratis barnehage for det tredje barnet som går i barnehage. For 2024 foreslås det å redusere maksimalprisen i barnehage med ytterligere 100 kroner i måneden samt en ytterligere reduksjon på 500 kroner i distriktskommunene. Fra 1. august 2023 ble også ordningen med 12 timer gratis SFO per uke utvidet til å gjelde alle elever på 1. og 2. trinn. Statsråd Toppe redegjør også for at regjeringa har styrket

tiltak som skal gi barn i lavinntektsfamilier mulighet til å delta i fritidsaktiviteter gjennom lokale fritidskasser og gratis ferie- og fritidsaktiviteter. Det har også kommet styrkinger i bostøtteordningen og områdesatsingene, samt økte satser for barnetillegg for arbeidsavklaringspenger, kvalifiseringsstønad og dagpenger.

Statsråd Toppe er enig i at barnetrygden er en særlig viktig ytelse for barnefamilier med lav inntekt og at ytelsen derfor er økt flere ganger i løpet av denne regjeringsperioden:

- «– Barnetrygda for barn mellom 6–18 år vart i RNB 2023 auka med 2 400 kroner i året. Dette aukar den disponible inntekta for alle familiar med barn i alderen 6 til 18 år, men betyr mest for dei med låge inntekter. Auka inneber at skilnaden i barnetrygda for dei som er under og dei som er over 6 år er minnska. Det stemmer som representantane skriv at dei eldre barna er dyrare enn dei yngre, men familiar med eldre barn har samstundes i snitt høgare løn enn dei med yngre barn.
- Den utvida barnetrygda til einslege forsørgjarar er auka betydeleg. Då særfrådraget for einslege forsørgjarar i skattesystemet vart avvikla, vart den utvida barnetrygda auka tilsvarande maksimal skatteverdi av frådraget. I tillegg vart den utvida barnetrygda auka med 5 000 kroner i året. Forskoteringslova vart også endra slik at einslege forsørgjarar ikkje mister eller får forskotet redusert som følgje av auken i utvida barnetrygd. Samla gir dette ei betydeleg auke i barnetrygd for ei gruppe som er overrepresentert blant familiar med vedvarande låginntekt og som merker den høge prisveksten godt.
- Ei endring i sosialtenestelova med verknad frå 1. september 2022 slår fast at barnetrygda skal halddast utanfor ved utmåling av økonomisk stønad.»

Komiteen merker seg at statsråden viser til at representantforslagets forslag 1 kan vurderes på vanlig måte i den ordinære budsjettprosessen. Forslag 2 gjelder en lovendring som hindrer avkorting av andre ytelser. Hun viser til at formålet med avkorting og behovsprøving er at retten til og størrelsen på en betaling skal svare til den enkeltes behov, og at å holde enkelte ytelser som barnetrygden utenfor, kan undergrave formålet med behovsprøvingen. Hun viser til at behovsprøvd ytelse som hovedregel skal behandle alle inntekter likt uavhengig av hvor de kommer fra, og at unnatak fra dette må vurderes for hver enkelt ytelse og begrunnes særskilt. Når det gjelder forslag 3, viser statsråd Toppe til at Stortinget fatter bevilgningsvedtak for ett år av gangen. Dette gir handlingsfrihet for regjering og storting til å gjøre årlige prioriteringer. Ettårsprinsippet er likevel ikke til hinder for at det kan utarbeides en plan, men at en slik plan må vurderes opp mot andre tiltak i den årlige budsjettbehandlingen. Forslag 4 om en årlig opptrapping ved å knytte barnetrygden til grunnbeløpet vil også redusere handlingsrommet i den årlige budsjettprosessen.

Komiteen merker seg at statsråd Toppe i sitt svar sier at istedenfor å prisjustere barnetrygden, er det mulig

å knytte den til en del av grunnbeløpet (G) og deretter justere ytelsen til den G som til enhver tid er gjeldende. Grunnbeløpet er hovedsakelig basert på lønnsvekst. Etersom barnetrygden er ment å dekke utgifter ved å ha barn, kan det argumenteres med at den bør være knyttet til prisvekst og ikke lønnsvekst. Å knytte barnetrygden til grunnbeløpet er heller ingen garanti for at Stortinget kan vedta at barnetrygden blir knytta til G på et lavere nivå som svarer til nominell videreføring av satsene.

Komiteen viser til at barnetrygden er en viktig universell ytelse som utbetales til alle barnefamilier, og at barnetrygden har en betydning for familienes økonomiske handlingsrom. Komiteen viser til at forslagsstillerne løfter mange viktige perspektiver, som blant annet at nivået på barnetrygden ikke ble justert over veldig mange år og derfor utgjør en mye mindre del av foreldrenes inntekt i dag enn den gjorde før. Komiteen ser likevel at barnetrygden er et viktig bidrag for å løfte familier med dårlig råd over fattigdomsgrensa og bidrar til at barn i fattige familier kan få en bedre oppvekst.

Komiteen setter pris på forslagsstillernes initiativ og er enig i at barnetrygden er et viktig grep for å hjelpe flere barn og familier, samtidig som det finnes andre tiltak som vil bidra til å gi barnefamilier bedre råd.

Komiteen viser til at ekspertgruppa om barn i fattige familier la fram sin rapport til regjeringen 17. oktober 2023, hvor ulike modeller for utviklingen av barnetrygden ble foreslått. Ett av grepene de pekte på for videre utvikling, var en utjevning av satsene mellom små og store barn. Ekspertgruppen foreslo også en modell hvor barnetrygden ble betydelig styrket og deretter skattlagt. Dette som en måte å beholde en universell ordning og samtidig kunne finansiere en økning som ville gi barnefamilie et økonomisk bidrag av betydning. Rapporten fra ekspertgruppen er nå ute på høring. Statsråd Toppe skriver i sitt svar at denne rapporten vil bli brukt i regjeringens videre innsats på området, og at regjeringen vil legge fram en melding til Stortinget i 2025 om regjeringens politikk for å redusere sosiale ulikheter blant barn og unge og for å bidra til sosial mobilitet. Komiteen ser fram til høringsinnspillene fra organisasjoner og sivilsamfunn og regjeringens konklusjon på disse.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, mener at på bakgrunn av at ekspertgruppens rapport er på høring og ikke har vært til politisk behandling, bør eventuelle endringer i innretning som foreslås i representantforslaget, både når det gjelder lovendring som hindrer avkortning mot andre ytelser, årlig regulering, og forslag om å knytte barnetrygden til grunnbeløpet, ikke vedtas nå.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, viser til at regjeringen sammen med Sosialistisk Venstreparti har prioritert å styrke det økonomiske handlingsrommet til barnefamilier med lav inntekt gjennom å styrke tjenestetilbudet til barn og unge, ved å redusere maksprisen i barnehage, gratis barnehage for det tredje barnet, gratis kjernetid SFO, tilskudd til lokale fritidskasser og gratis ferie- og fritidstilbud. Satsene for barnetillegg for arbeidsavklaringspenger, kvalifiseringsstønad og dagpenger er også økt.

Flertallet er enige i at barnetrygden er en viktig ytelse for barnefamilier, regjeringen har derfor sammen med Sosialistisk Venstreparti økt barnetrygden flere ganger de siste årene. Flertallet mener at det var uheldig at regjeringen Solberg innført et skille mellom utbetalingen for barn 0–6 år og 6–18 år, og har derfor i budsjettenigheten i revidert nasjonalbudsjett for 2023 økt satsene for barn 6–18 år med 200 kroner per år fra 1. juli 2023, og har i budsjettenigheten for 2024 valgt å øke satsene for barn 6–18 år med ytterligere 200 kroner per måned fra 1. januar 2024. Forskjellen på beløpet i barnetrygden mellom små og store barn er dermed redusert betydelig. I komiteens budsjettføring kom det innspill blant annet fra Redd Barna om at de mente det viktigste å gjøre, før alle andre grep, var å utjevne forskjellen mellom barn over og under 6 år. Flertallet peker på at man nå er på god vei mot en lik barnetrygd-sats for alle barn, og at det er et arbeid som bør fortsette.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg økte barnetrygden for første gang på over 20 år. Barnetrygden ble økt i flere omganger, med 8 200 kroner i året for barn inntil seks år og med i overkant av 1 000 kroner i året for barn mellom seks og atten år.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at engangsstønaden ved fødsel og adopsjon også ble mer enn doblet. I Høyres alternative budsjett for 2023 prioriterte Høyre å øke barnetrygden for alle barn med 3 000 kroner, og i budsjettet for 2024 foreslår vi både å prisjustere barnetrygden for alle barn og øke den med 1 000 kroner mer i måneden for barn under seks år fra 1. august. Høyre har dermed både økt og foreslått å øke barnetrygden både for barn over og under seks år de siste årene.

Disse medlemmer viser til at begrunnelsen for at Høyre i sitt alternative budsjett for 2024 foreslår å øke barnetrygden for alle barn under seks år med 1 000 kroner fremfor å sette ned barnehageprisene med 1 000 kroner i måneden fra 1. august, er at dette vil innebære at alle vil komme like godt eller bedre ut med dette enn med regjeringens opplegg. Å øke barnetrygden fremfor å senke barnehageprisen, løfter økonomien til langt flere. For eksempel kommer økt barnetrygd til gode også de som har nyfødte barn og familier med lavere inntek-

ter som allerede har gratis eller sterkt nedsatt barnehagepris. Det er bra at Sosialistisk Venstreparti fikk forhandlet inn en økning i barnetrygden til barn over seks år med 200 kroner pr. måned. Når vi vet at regjeringens forslag til statsbudsjett, og heller ikke budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti, har lagt inn prisjustering for barnetrygden, så reduserer dette likevel mye av effekten av den økte barnetrygden.

Disse medlemmer vil også peke på at Høyre i sitt alternative budsjett i tillegg foreslår å heve inntektsgrensen for gratis kjernetid til 800 000 kroner i familieinntekt, slik at anslagsvis 13 500 flere lavinntektsfamilier får betydelig lavere pris. Disse medlemmer faser også inn i sitt alternative budsjett rett til barnehageplass for barn født i desember, noe som kan bidra til at flere komme raskere tilbake i jobb og det blir lettere å få hverdagen til å gå rundt.

Disse medlemmer viser for øvrig til at Høyre både i regjering og i sine alternative budsjetter de siste årene har gjennomført og foreslått en rekke tiltak og satsinger som har styrket barnefamiliens økonomi på andre måter, gjennom blant annet tilskudd til ferie og fritidsaktiviteter, fritidskortet, gratis kjernetid i barnehagen og reduserte priser i barnehage og SFO for lavinntektsfamilier og lavere skatt for vanlige familier.

Komiteens medlem fra Venstre mener barnetrygden er en ytelse som treffer barnefamilier godt. Dette medlem mener ekspertgruppen om barn i fattige familier gjennomgående kom med svært gode anbefalinger, inkludert omlegging av barnetrygden. Deres to hovedgrep er å øke og skattlegge barnetrygden og innføre løpende barnehageopptak. Dette finansieres gjennom å avvikle kontantstøtten og fjerne foreldrefradraget. Dette medlem viser til at Venstre over lengre tid har ment at en slik omlegging av barnetrygden er riktig. Rapporten viser også at dette er det beste tiltaket for å redusere fattigdom, gjennom at det er særlig de som har minst som sitter igjen med mer.

Dette medlem viser til at Venstre følger opp anbefalingene fra ekspertgruppen i sitt alternative budsjett, gjennom å øke barnetrygden betydelig, skattlegge

den og jevne ut satsene til 31 535 kroner per barn. Slik kan man sikre at mennesker med lav eller ingen inntekt sitter igjen med betraktelig mer penger hver måned. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår at barnetrygden fordeles på begge foreldre, i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget.

Dette medlem vil understreke viktigheten av at barnefamilier med lav inntekt ikke skal komme dårligere ut ved Venstres foreslåtte omlegging av barnetrygden, herunder grupper med særlige tillegg i dagens modell for barnetrygd. Dette medlem mener også at det må utredes hvorvidt barnetrygden skal inngå i inntektsgrunnlaget for mottakere av andre trygdeytelser før omleggingen iverksettes. Dette medlem viser i denne forbindelse til at mange enslige forsørgere i fjor, 2022, mottok brev fra Nav med varsel om reduksjon eller bortfall av bidragsforskuddet, som følge av at økte satser for barnetrygd regnes med i den samlede årsinntekten som bestemmer om man har rett til bidragsforskudd, og at barne- og familieministeren uttalte at dette var en utilsiktet konsekvens av økningen. For dette medlem er det imperativt at tilsvarende ikke skjer igjen.

Videre viser dette medlem til sine egne merknader og forslag i Innst. 14 S (2023–2024). På bakgrunn av dette mener dette medlem at forslagene fra Rødt er overflødige. Det trengs ikke en opptrappingsplan, all den tid dette medlem mener det er mulig å gjøre de nødvendige budsjettgrepene i ett enkelt budsjett.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:201 S (2022–2023) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinnussen, Hege Bae Nyholt og Tobias Drevland Lund om en opptrappingsplan for barnetrygden – vedtas ikke.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 12. desember 2023

Grunde Almeland

leder

Audun Hammer Hovda

ordfører

**DET KONGELEGE BARNE-
OG FAMILIEDEPARTEMENT**

Statsråden

VEDLEGG

Stortinget
Familie- og kulturkomiteen
0026 OSLO

Dykkar ref

Vår ref

Dato

23/2266-

12. oktober 2023

**Dokument 8:201 S (2022-2023) Representantforslag fra
stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Hege Bae Nyholt og
Tobias Drevland Lund om en opptrappingsplan for barnetrygden**

Eg viser til brev frå familie- og kulturkomiteen 29. september 2023 der komiteen ber departementet uttale seg om *Dokument 8:201 S (2022-2023) Representantforslag fra stortingsrepresentantane Marie Sneve Martinussen, Hege Bae Nyholt og Tobias Drevland Lund*. Forslaget frå representantane lyder:

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om en justering av barnetrygden for barn mellom 6 og 18 år, til samme nivå som for barn mellom 0 og 6 år.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som hindrer avkortning av andre ytelser som eksempelvis bidragsforskuddet og stønad til beboere i asylmottak mot barnetrygden.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for videre opptrapping av barnetrygden for alle barn.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag som skal sørge for en årlig regulering av barnetrygden, for eksempel ved å knytte barnetrygden til grunnbeløpet.

Regjeringa har gjort fleire viktige prioriteringar for å styrkje det økonomiske handlingsrommet til barnefamiliar med låge inntekter. Vi har styrkt det universelle tenestetilbodet for barn og unge ved å prioritere rimelegare barnehage. 1. januar 2023 vart maksprisen i barnehagen redusert med 315 kroner i månaden til 3 000 kroner, og frå 1. august vart det innført gratis barnehage for det tredje barnet som går i barnehage. I 2024 føreslår vi å redusere maksimalprisen med ytterlegare 1 000 kroner i månaden samt ein ytterlegare reduksjon på

500 kroner i distriktskommunar. 1. august 2023 vart ordninga med 12 timer gratis SFO per veke for elevar på 1. trinn utvida til 2. trinn. Vi har styrkt tilskotet til tiltak som skal gi barn i låginntektsfamiliar høve til å delta i fritidsaktivitetar, til dømes lokale fritidskassar og gratis ferie- og fritidsaktivitetar, og vi har styrkt bustøtteordninga og områdesatsingane. Vi har også auka satsane for barnetillegg for arbeidsavklåringspengar, kvalifiseringsstønad og dagpengar.

Samstundes er eg einig i at barnetrygda er ei særleg viktig yting for alle barnefamiliar og særleg for dei med låg inntekt. Ytinga er derfor auka fleire gonger i løpet av denne regjeringsperioden:

- Barnetrygda for barn mellom 6-18 år vart i RNB 2023 auka med 2 400 kroner i året. Dette aukar den disponible inntekta for alle familiar med barn i alderen 6 til 18 år, men betyr mest for dei med låge inntekter. Auka inneber at skilnaden i barnetrygda for dei som er under og dei som er over 6 år er minska. Det stemmer som representantane skriv at dei eldre barna er dyrare enn dei yngre, men familiar med eldre barn har samstundes i snitt høgare løn enn dei med yngre barn.
- Den utvida barnetrygda til einslege forsørgjarar er auka betydeleg. Då særfrådraget for einslege forsørgjarar i skattesystemet vart avvikla, vart den utvida barnetrygda auka tilsvarende maksimal skatteverdi av frådraget. I tillegg vart den utvida barnetrygda auka med 5 000 kroner i året. Forskoteringslova vart også endra slik at einslege forsørgjarar ikkje mister eller får forskotet redusert som følgje av auken i utvida barnetrygd. Samla gir dette ei betydeleg auke i barnetrygd for ei gruppe som er overrepresentert blant familiar med vedvarande låginntekt og som merker den høge prisveksten godt.
- Ei endring i sosialtenestelova med verknad frå 1. september 2022 slår fast at barnetrygda skal haldast utanfor ved utmåling av økonomisk stønad.

Samla inneber løyvingane at barnetrygda er auka betydeleg under denne regjeringa. Auken i utvida barnetrygd med 5 000 kroner i året og i barnetrygd til barn mellom 6-18 år med 2 400 kroner i året, er samla rekna å gi ein heilårseffekt på 2,4 mrd. kroner. I tillegg er endringa i sosialtenestelova om å halde barnetrygda utanfor ved utmåling av sosialhjelp rekna å ha ein heilårseffekt på 560 mill. kroner.

Regjeringa er i likskap med representantane oppteken av å redusere og førebyggje fattigdom blant barnefamiliar, jamne ut skilnader i levekår og sikre sosial mobilitet. Regjeringa har sett ned ei ekspertgruppe som 17. oktober skal gi anbefalingar til korleis den offentlege innsatsen for barn i fattige familiar bør prioriterast framover. Anbefalingane frå ekspertgruppa vil bli brukt i regjeringa sin vidare innsats på området. I 2025 vil vi leggje fram ei melding til Stortinget om politikken til regjeringa for å redusere sosiale skilnader blant barn og unge og for å bidra til sosial mobilitet. Samarbeidsstrategien for barn og ungdom i låginntektsfamiliar vil også bli vidareført etter 2023.

Forslag 1 om å justere barnetrygda for barn mellom 6-18 år til same nivå som for barn mellom 0-6 år inneber ei ytterlegare auke. Eit slikt forslag kan vurderast på vanleg måte i den ordinære budsjettprosessen.

Forslag 2 gjeld forslag til lovendingar som hindrar avkorting av andre ytingar. Føremålet med avkorting og behovsprøving er at retten til og storleiken på ei betaling, skal svare til behovet den einkilde har. Det inneber at når ei inntekt aukar, vil det kunne påverke retten til ulike behovsprøvde ordningar. Å halde einkilde inntekter som barnetrygda utanfor vil kunne undergrave føremålet med behovsprøvinga. Det er derfor viktig at behovsprøvde ytingar som hovudregel behandlar inntekter likt, uavhengig av kvar familiane si inntekt kjem frå. Eit eventuelt avvik frå dette må vurderast for kvar einchild yting og grunnjevast særskilt. Eg viser til at regjeringa allereie har endra sosialtenestelova slik at sosialstøtta ikkje lenger avkortast mot barnetrygda, og det ligg ikkje føre planar om å gjere fleire endringar no.

Når det gjeld forslag 3 om å leggje fram ein plan for vidare opptrapping av barnetrygda, viser eg til at Stortinget fattar løyvingsvedtak for eitt år om gongen. Dette gir handlefridom for regjering og Storting til å gjere årlege prioriteringar. Eittårsprinsippet er ikkje til hinder for at det kan utarbeidast ein plan, men ein plan om årleg opptrapping må vurderast opp mot andre tiltak i den årlege budsjetthandsaminga. Forslag 4 om ei årleg regulering av barnetrygda, til dømes ved å knyte ho til grunnbeløpet, vil også redusere handlingsrommet i den årlege budsjetthandsaminga.

I staden for å prisjustera barnetrygda er det mogleg å knyte ho til ein del av grunnbeløpet (G) og deretter justera ytinga til den G som gjeld til ei kvar tid. Grunnbeløpet er hovudsakleg basert på lønnsvekst. Ettersom barnetrygda er meint å dekkje utgifter ved å ha barn, kan det innvendast at barnetrygda bør vere knytt til prisvekst og ikkje lønnsvekst. Vidare er det å knyte barnetrygda til G ikkje ein garanti mot at Stortinget kan vedta at barnetrygda blir knytt til G på eit nytt, lågare nivå som svarar til nominell vidareføring av satsane.

Med helsing

Kjersti Toppe

